

PARC NATURAL DEL MONTSENY

Reserva de la Biosfera

Agenda escolar 26-27

Presentació

Hola!

Em presento, seré la teva companya durant toot aquest curs escolar. Ens veurem cada dia! Esperem que passi de pressa, no? O potser no tant... Ja és el 26è any que acompanyo l'alumnat de 6è del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny. Em començo a fer gran... com tu! Serà una aventura tenir-me de companya.

I, és que no soc una agenda qualsevol! Entre les meves pàgines trobaràs jocs, reptes i curiositats, perquè m'he proposat ensenyar-vos un món secret! És un món gairebé invisible per als ulls, desconegut, que pocs humans coneixen! I tot això, ben a prop de casa. Sí, sí! Que no t'ho creus? Doncs ja ho veuràs... Per descobrir-lo, hauràs de superar els reptes que et proposo setmana rere setmana, i a final de curs en sabràs un munt!

Et vull agrair, a tu i als teus companys i companyes, que em doneu vida. Sense vosaltres m'avorriria molt! També al vostre professorat i a les vostres famílies: entre totes i tots, formem el projecte El Montseny a l'escola del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, que fa possible que jo existeixi!

Feu-me servir!

Índex

- 28 La geometria amagada
- 48 Fem una cançó amb els ocells
- 58 Tu també pots conservar el Montseny!
- 78 Antotípia: art amb el que trobem a l'entorn de l'escola
- 88 Clau dicotòmica per identificar flors
- 110 Escola La Muntanya (Aiguafreda)
- 111 Escola Doctor Carulla (Arbúcies)
- 112 Escola L'Alzinar (Campins)
- 113 Escola L'Estelada (Cànoves i Samalús)
- 114 Escola Montmany (Figaró-Montmany)
- 115 Escola Giroi (la Garriga)
- 116 Escola Tagamanent (la Garriga)
- 117 Escola Aqua Alba (Gualba)
- 118 Escola Vallmanya
(Sant Esteve de Palautordera)
- 119 Escola Les Basseroles
(Sant Miquel de Balenyà)
- 120 Escola Torre Roja
(Sant Pere de Vilamajor)
- 121 Escola Farigola (Seva)
- 122 Escola Els Castanyers (Viladrau)
- 123 Mapa del Parc
- 127 Bloc d'activitats
- 134 Llibreta de camp

Coordinació:

Gerència de Serveis
d'Espais Naturals de la
Diputació de Barcelona i
Servei de Medi Ambient de
la Diputació de Girona

Coordinació de l'edició i la producció:

Subdirecció d'Imatge
Corporativa i Promoció
Institucional de la
Diputació de Barcelona

Redacció de continguts:

Associació la Sorellona

Il·lustració de coberta:

David Riera

Disseny:

Manera Estudi

Impressió:

Gràfiques Cuscó

Oficina del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny

Masia Mariona
BV-5119, km 2,5
08470 Mosqueroles
(Fogars de Montclús)
Tel. 938 475 102
p.montseny@diba.cat
parcs.diba.cat/web/montseny

Dades personals

> Nom i cognoms: _____

_____

> Adreça: _____

> Població: _____ CP: _____

> Telèfon: _____ Altres telèfons: _____

_____

> DNI: _____

> Escola: _____

> Curs: _____ Classe: _____

> Tutor/a: _____

> Grup sanguini: _____ Rh: _____

> Al·lèrgia a: _____

> En cas d'accident, aviseu: _____

> Telèfons: _____

Calendari 2026

GENER

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

FEBRER

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

MARÇ

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ABRIL

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

MAIG

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

JUNY

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
	1	2	3	4	5	6
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

JULIOL

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

AGOST

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

SETEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
		1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

OCTUBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

NOVEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

DESEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
		1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Calendari 2027

GENER

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FEBRER

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

MARÇ

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ABRIL

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MAIG

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

JUNY

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

JULIOL

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

AGOST

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

SETEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

OCTUBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

NOVEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

DESEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

[illegible]

Horari escolar · 3r trimestre

[illegible]

Sabíeu que...?

A les pàgines corresponents a la **setmana a la vista**, hi trobareu dades i curiositats relacionades amb la natura més propera. Entrenem la mirada per descobrir-la i apreciar-la!

També hi trobareu el **calendari lunar**:

Quart creixent

Lluna nova

Quart minvant

Lluna plena

31 dilluns

---

1 dimarts | FESTA MAJOR DE FIGARÓ-MONTMANY

---

2 dimecres

SETEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

La natura és font d'inspiració per a artistes, poetes i arquitectes. Antoni Gaudí n'és un gran exemple: va observar-la atentament i va transformar-ne les formes, els colors i les estructures en obres arquitectòniques úniques. Desitgem que aquesta agenda et convidi també a mirar la natura amb ulls encuriosits, per aprendre'n i estimar-la.

3 dijous

---

4 divendres

---

5 dissabte

APLEC DE SANT LLOP A RIELLS
I VIABREA

---

6 diumenge

---

7 dilluns

FESTA MAJOR DE BREDÀ
DIA INTERNACIONAL DE L'AIRE NET

---

8 dimarts

FESTA MAJOR DE BREDÀ
FESTA MAJOR D'ESTIU DE VILADRAU
BALL CERDÀ I BALL DEL CIRI A VILADRAU
DIA INTERNACIONAL DE L'ALFABETITZACIÓ

---

9 dimecres

DIA MUNDIAL DE L'AGRICULTURA

SETEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

L' inici de la tardor coincideix amb el moment de pas de moltes espècies migradores que es desplacen cap a llocs més càlids per evitar el fred. Els punts més elevats del Montseny són bons llocs per observar algunes d'aquestes espècies.

10 dijous | APLEC DE LA SARDANA A LA GARRIGA

---

11 divendres | ● DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

13

12 dissabte

---

13 diumenge

APLEC DE FESTA MAJOR DE TAGAMANENT

---

14 dilluns

---

15 dimarts | DIA INTERNACIONAL DE LA DEMOCRÀCIA

---

16 dimecres | DIA INTERNACIONAL PER A LA PROTECCIÓ DE LA CAPA D'OZÓ

SETEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

17 dijous

---

18 divendres | ●

15

Segur que has vist, a sota una pedra o un tronc, porquets de Sant Antoni (*Oniscidea*), uns crustacis terrestres que busquen foscor i humitat. Quan es volen protegir, el seu cos articulat els permet cargolar-se i convertir-se en una boleta.

19 dissabte

---

20 diumenge

GRAN FESTA «VIU EL PARC»
AL BRULL
FESTA MAJOR DE SANT
CEBRIÀ DE LA MORA

---

21 dilluns | DIA INTERNACIONAL DE LA PAU

---

22 dimarts | DIA EUROPEU SENSE COTXES

---

23 dimecres | DIA INTERNACIONAL DE LES
LLENGÜES DE SIGNES
EQUINOCCI DE TARDOR A L'HEMISFERI NORD

SETEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

24 dijous

---

25 divendres

17

Fes una sortida al bosc i para atenció als cants dels ocells. Aprendre a diferenciar-los i a identificar-ne les espècies és ben senzill amb el projecte «Ocells dels jardins».

26 dissabte

| ○ | DIA EUROPEU DE LES LLENGÜES

---

27 diumenge

| DIA MUNDIAL DELS RIUS

---

28 dilluns

DIA INTERNACIONAL DEL DRET A L'ACCÉS
UNIVERSAL A LA INFORMACIÓ

---

29 dimarts

DIA INTERNACIONAL DE CONSCIENCIACIÓ SOBRE
LA PÈRDUA I EL MALBARATAMENT D'ALIMENTS

---

30 dimecres

SETEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

OCTUBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30 31

T'has fixat mai que a l'arboç (*Arbutus unedo*) es poden veure flors i fruits alhora? Les cireres de pastor tarden dos anys a madurar, per això coincideixen amb la següent florida. Són comestibles i molt apreciades pels ocells (i també per fer bones melmelades!).

1 dijous

---

2 divendres

---

3 dissabte

 DIA MUNDIAL DELS OCELLS

---

4 diumenge

DIA MUNDIAL DELS ANIMALS
FESTA DE LA VELLESA
A MONTSENY

---

5 dilluns

DIA MUNDIAL DE L'HÀBITAT
DIA MUNDIAL DELS I LES DOCENTS

---

6 dimarts

DIA INTERNACIONAL DE LA GEODIVERSITAT

---

7 dimecres

DIA D'ANAR A PEU A L'ESCOLA

OCTUBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30 31

8 dijous

---

9 divendres

21

Aprofita els últims dies de calor per observar la llagosta mediterrània (*Anacridium aegyptium*) o altres saltamartins. Els joves són de color verd i es tornen marrons quan creixen. Les femelles poden arribar als 7 cm. Amb aquesta mida no passen desapercibudes!

10 dissabte

● FIRA DE L'OLLA A BREDÀ
DIA MUNDIAL DE LA SALUT MENTAL
DIA MUNDIAL DE LES AUS MIGRATÒRIES

---

11 diumenge

FIRA DE L'OLLA A BREDÀ
FIRA MIEVEAL A SANT ESTEVE DE PALAUTORDERA
FESTA DEL BOLET A SEVA

---

12 dilluns

---

13 dimarts

DIA INTERNACIONAL PER A LA REDUCCIÓ
DELS DESASTRES NATURALS

---

14 dimecres

OCTUBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30 31

15 dijous

DIA INTERNACIONAL DE LES DONES RURALS

---

16 divendres

DIA MUNDIAL DE L'ALIMENTACIÓ

23

A_l

Montseny
tenim moltes
espècies de
falgueres, com
per exemple
el polipodi
(*Polypodium
vulgare*), que viu
en esclatxes i
zones humides.
Troba'n
un, gira'l, i
observa'n els
punts taronges,
els sorus.
Són cúmuls
d'espores,
cèl·lules
reproductores!

17 dissabte

DIA INTERNACIONAL PER A
L'ERRADICACIÓ DE LA POBRESA
JORNADES MODERNISTES DE
LA GARRIGA
FESTIVAL FOLIA A MONTSENY

---

18 diumenge

DIA MUNDIAL DE PROTECCIÓ
DE LA NATURA
JORNADES MODERNISTES
DE LA GARRIGA
FESTIVAL FOLIA A MONTSENY

---

19 dilluns

20 dimarts

21 dimecres

24

OCTUBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30 31

22 dijous

---

23 divendres

25

Has vist
per l'escola
algun rèptil
escalant
parets? És el
dragó comú
(*Tarentola
mauritanica*),
que s'enfila
gràcies a unes
estructures
especialitzades
que té als dits
que fan servir
la física, no
pas goma
d'enganxar!

24 dissabte

FIRA DE LA CASTANYA A VILADRAU
DIA DE LES NACIONS UNIDES
FESTA DEL FLABIOL A ARBÚCIES
DIA INTERNACIONAL CONTRA EL CANVI
CLIMÀTIC

---

25 diumenge

FIRA DE LA CASTANYA A VILADRAU
FESTA DEL FLABIOL A ARBÚCIES

---

26 dilluns | ○

---

27 dimarts

---

28 dimecres

26

OCTUBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
				1	2	3 4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

NOVEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

30

29 dijous

---

30 divendres

FESTA DE TARDOR A SANT ESTEVE
DE PALAUTORDERA

27

Mira
a terra! Han
començat
a caure les
primeres fulles
de caducifolis,
com el freixe, el
pollancre o el
lledoner. Tria'n
una i fixa't
en els nervis.
Són els tubs
conductors que
transporten la
saba, és a dir,
aigua, minerals
i substàncies
resultants de la
fotosíntesi.

31 dissabte

CASTANYADA
BALL DE BRUIXES A VILADRAU
FIRA DE TARDOR A MONTSENY

---

1 diumenge

TOTS SANTS
FESTA DE TARDOR A SANT
ESTEVE DE PALAUTORDERA
DIA MUNDIAL DE L'ECOLOGIA

La geometria amagada

La natura és plena de formes geomètriques i patrons que optimitzen l'eficiència, l'estabilitat i el creixement de les plantes i els animals.

Sovint, però, ens passen desapercebudes, ja que, per observar-les, cal mirar de ben a prop.

Un exemple molt conegut és l'espiral de Fibonacci, que es troba en gira-sols, ruscs de vespes o el creixement de les falgueres.

Et proposem sortir a passejar i identificar les formes geomètriques de la natura!

Aquí sota tens un espai per dibuixar cada forma que trobis. Som-hi!

ESPIRAL

Milpeus enrotllat

CERCLE

Punts de les
marietes

SIMETRIES

Ales de
papallona

HEXÀGON

Rusc de
vespes

2 dilluns

---

3 dimarts | DIA INTERNACIONAL DE LES RESERVES DE LA BIOSFERA

---

4 dimecres

NOVEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1

2 3 4 5 6 7 8

9 10 11 12 13 14 15

16 17 18 19 20 21 22

23 24 25 26 27 28 29

30

5 dijous

---

6 divendres

31

T'has fixat que les castanyes estan recobertes per un pelló amb punxes? És una mena d'armadura natural per evitar que els animals se les mengin. Altres espècies fan servir aquesta estratègia, en coneixes alguna?

7 dissabte

VILAMAGORE MEDIEVAL

---

8 diumenge

VILAMAGORE MEDIEVAL

---

9 dilluns ●

---

10 dimarts DIA MUNDIAL DE LA CIÈNCIA PER A LA PAU
I EL DESENVOLUPAMENT

---

11 dimecres FESTA MAJOR DE SANT MARTÍ A VILADRAU

NOVEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1

2 3 4 5 6 7 8

9 10 11 12 13 14 15

16 17 18 19 20 21 22

23 24 25 26 27 28 29

30

12 dijous

---

13 divendres

33

Sabies que el bolet és l'estructura reproductiva de diversos fongs? Apareixen durant mesos concrets per produir espores. La resta de l'any, només en trobem a sota terra el miceli, una mena de xarxa filamentosa.

14 dissabte

DIA MUNDIAL CONTRA
L'EXCLUSIÓ SOCIAL

---

15 diumenge

FESTIVAL FOC A MONTSENY

---

16 dilluns | DIA INTERNACIONAL PER LA TOLERÀNCIA

---

17 dimarts | DIA INTERNACIONAL DE L'ESTUDIANT

---

18 dimecres | SETMANA EUROPEA PER LA PREVENCIÓ DE RESIDUS

NOVEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1

2 3 4 5 6 7 8

9 10 11 12 13 14 15

16 17 18 19 20 21 22

23 24 25 26 27 28 29

30

19 dijous

---

20 divendres | DIA MUNDIAL DE LA INFÀNCIA

35

El pet de llop és un bolet en forma de bola tancada que, quan madura, deixa anar les espores per un forat a la part superior. Si en trepitges un veuràs que en surt fum: són les espores!

21 dissabte

---

22 diumenge

---

23 dilluns | TROBADA DE GEGANTS A AIGUAFREDA

---

24 dimarts | DIA MUNDIAL SENSE COMPRES

---

25 dimecres | DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES

NOVEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

26 dijous

DIA MUNDIAL DEL TRANSPORT SOSTENIBLE

---

27 divendres

DIA MUNDIAL SENSE COMPRES

37

Coneixes les plantes remeieres? El Montseny n'és ple! Els seus noms i aplicacions s'han guardat com un tresor de generació en generació: «per a la gola, farigola»; «si el ventre et dol, menja sopes amb poniol».

28 dissabte

FESTA MAJOR D'HIVERN DE SANT ANDREU DE SAMALÚS
FESTA DE LA LLUM A LA GARRIGA

---

29 diumenge

DIA INTERNACIONAL DE LA SOLIDARITAT AMB EL POBLE PALESTI

---

30 dilluns

---

1 dimarts | DIA MUNDIAL DE LA LLUITA CONTRA LA SIDA

---

2 dimecres | DIA INTERNACIONAL DE L'ABOLICIÓ DE L'ESCLAVITUD

NOVEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

						1	
2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	

30

DESEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

	1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27	
28	29	30	31				

Les
enfiladisses són
plantes capaces
de pujar per
parets o arbres
buscant el sol.
L'heura (*Hedera
helix*) n'és un
bon exemple.
Apropa-t'hi, i
observa bé com
aconsegueix
enfil·lar-se.

3 dijous

DIA INTERNACIONAL DE LES PERSONES
AMB DISCAPACITAT

4 divendres

5 dissabte

DIA MUNDIAL DEL SÒL
DIA INTERNACIONAL DEL VOLUNTARIAT
FIRA DEL TIÓ A ARBÚCIES

6 diumenge

FESTA MAJOR D'HIVERN
D'AIGUAFREDA
FIRA DEL TIÓ A ARBÚCIES

7 dilluns

8 dimarts

9 dimecres ●

DESEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30 31

La flor de la margaridoia en realitat no és una sola flor, sinó que en són moltes. Aquesta és una de les característiques de les plantes compostes. Així poden atreure els pol·linitzadors d'una manera més eficient.

10 dijous

DIA INTERNACIONAL DELS DRETS HUMANS

---

11 divendres

DIA INTERNACIONAL DE LES MUNTANYES

41

12 dissabte

DIA INTERNACIONAL DE LA
COBERTURA SANITÀRIA UNIVERSAL

---

13 diumenge

---

14 dilluns

15 dimarts

16 dimecres

DESEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30 31

T' has fixat
que, al llarg de
les setmanes,
per anomenar
algunes
espècies hem
utilitzat els seus
noms científics?
Són noms en
llatí que es
fan servir a
tot el món i
que ajuden a
identificar cada
animal o planta
d'una manera
exacta.

17 dijous

---

18 divendres

DIA INTERNACIONAL DE LES PERSONES
MIGRANTS

43

19 dissabte

---

20 diumenge

DIA INTERNACIONAL DE LA
SOLIDARITAT HUMANA

---

21 dilluns | SOLSTICI D'HIVERN A L'HEMISFERI NORD

22 dimarts

23 dimecres

DESEMBRE

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

24 dijous | o | TIÓ

---

25 divendres | NADAL
ELS PASTORETS DE LA GARRIGA

45

Molts
espais naturals
reben el seu
nom gràcies
als elements
que conformen
la zona on es
troben situats,
per exemple:
la Castanya,
Passavets,
Vallfigueres...
En coneixes
algun al teu
entorn?

26 dissabte

SANT ESTEVE
ELS PASTORETS DE LA GARRIGA

---

27 diumenge

---

28 dilluns

---

29 dimarts

---

30 dimecres | ●

DESEMBRE

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31

GENER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3
4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30 31

Les taques de colors que observes sobre troncs i roques arreu són els líquens, organismes fotosintètics formats per l'associació d'un fong amb una alga. Són excel·lents bioindicadors i ens donen informació sobre la qualitat ambiental.

31 dijous | NIT DE CAP D'ANY

---

1 divendres | CAP D'ANY

47

2 dissabte

---

3 diumenge

Fem una cançó amb els ocells

Us heu fixat mai en la quantitat de cants d'ocells que se senten des de les aules, des de casa o passejant pel carrer? Cada ocell té la seva pròpia melodia per atraure una parella, per marcar territori o per reconèixer-se entre ells. N'hi ha que fan cants més llargs i musicals, i altres els fan més curts i sobtats, però tots són bonics i característics.

I doncs, amb aquesta quantitat de cants que podeu escoltar pel vostre poble, us animaríeu a fer, entre tots i totes, una cançó?

Proposta

1. Que cada un de vosaltres enregistri amb el telèfon mòbil d'algun familiar 30 segons del cant d'un ocell.
2. Envieu aquestes gravacions al vostre professor o professora de música.
3. Entre tots i totes, podeu utilitzar un programa de creació per fer la vostra pròpia cançó barrejant els diferents enregistraments.
4. Si us animeu del tot, us podeu inventar la lletra d'una cançó i enregistrar-vos a tots i totes cantant-la!

A més a més, podeu investigar una mica sobre l'ocell que heu enregistrat vosaltres!

NOM COMÚ		IL·LUSTRACIÓ
NOM CIENTÍFIC		
DATA		
UBICACIÓ		

Descripció

Hàbitat

Comportament

49

Sabies que...

...els ocells de la mateixa espècie, com les persones que parlem el mateix idioma, poden tenir dialectes? Un pit-roig del Montseny no cantarà exactament igual que un d'un altre lloc.

4 dilluns

---

5 dimarts

---

6 dimecres | DIADA DE REIS

GENER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

7 dijous ●

---

8 divendres

51

Quants ocells pots comptar al teu voltant? L'Institut Català d'Ornitologia (ICO) estudia els ocells mitjançant el recompte i l'anellament. Anima't a participar en alguna iniciativa de ciència ciutadana, amb l'aplicació iNaturalist.

9 dissabte

---

10 diumenge

---

11 dilluns

---

12 dimarts

---

13 dimecres

GENER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

14 dijous

---

15 divendres | ●

53

B_{usca}
arbres i
arbustos
perennes, i fixa't
en les branques
que tenen. Veus
que les fulles
dels extrems
són d'un verd
més clar? Són
les fulles noves!

16 dissabte

FESTA MAJOR D'HIVERN DE GUALBA

---

17 diumenge

---

18 dilluns

---

19 dimarts

---

20 dimecres | FESTA MAJOR D'HIVERN DE CÀNOVES

GENER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

21 dijous

---

22 divendres | o

55

Coneixes els ratpenats de ferradura? És un grup de diverses espècies amb unes membranes al voltant del nas que recorden una ferradura de cavall. Serveixen per emetre ultrasons i caçar a la foscor.

23 dissabte

---

24 diumenge

DIA INTERNACIONAL DE
L'EDUCACIÓ

---

25 dilluns

---

26 dimarts

DIA MUNDIAL DE L'EDUCACIÓ
AMBIENTAL

---

27 dimecres

DIA INTERNACIONAL EN MEMÒRIA DE LES
VÍCTIMES DE L'HOLOCAUST

GENER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

La ravenissa blanca (*Diplotaxis eruroides*) és molt curiosa. No només pot florir en qualsevol època de l'any, sinó que, tant les flors com els fruits i les fulles són comestibles! Pertany a la mateixa família de les brassicàcies, com la col, el rave o la mostassa i és molt fàcil de veure'n a prop d'algun camp agrícola.

28 dijous

---

29 divendres | ○

---

30 dissabte

DIA ESCOLAR DE LA NO-VIOLÈNCIA
I DE LA PAU

---

31 diumenge

Tu també pots conservar el Montseny!

Sabies que hi ha un tipus de recerca científica conduïda, parcialment o completament, per persones que no són professionals del sector? S'anomena **ciència ciutadana**, i consisteix en la participació activa del públic general en projectes d'investigació.

Permet que vosaltres, amb les vostres famílies, pugueu contribuir a la ciència i abordar problemes locals i globals tot fomentant la investigació oberta i responsable.

Al Montseny, n'hi ha uns quants en marxa que us esperen. Som-hi!

Catalan butterfly monitoring scheme (CBMS)

El programa de seguiment de papallones diürnes de Catalunya té com a principal objectiu conèixer amb precisió els canvis d'abundància de les poblacions de papallones i relacionar-los amb diferents factors ambientals.

Vosaltres també hi podeu participar, però aquest projecte requereix de bastant compromís, així que parlem-ne bé amb les famílies! Teniu tota la informació aquí: <https://www.catalanbms.org/ca/participeu/>.

Entitat de recerca/coordinació:
Museu de Ciències Naturals de Granollers.

CBMS
Catalan Butterfly Monitoring Scheme

Ocells dels jardins

És una plataforma de ciència ciutadana per ajudar els científics a comprendre quan i per què els ocells visiten els jardins i altres petits espais verds dels pobles i ciutats de Catalunya.

Us podeu inscriure a **ocellsdelsjardins.cat**, registrar un hort, jardí o balcó que puguis visitar sovint, i començar a comptar els ocells que hi veieu!

Entitat de recerca/coordinació:

Institut Català d'Ornitologia.

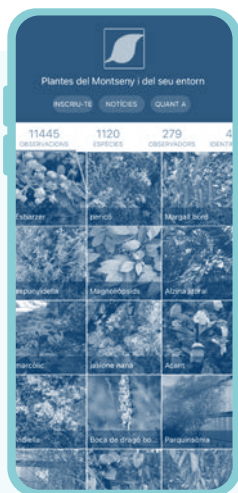

Catalan Ornithological Institute

Ocells
dels jardins

59

iNaturalist

Una manera molt útil d'ajudar al coneixement científic és identificar on hi ha presents uns determinats organismes. D'aquesta manera, quan els científics necessiten saber on anar, poden seguir les vostres referències! **iNaturalist** és una aplicació que serveix per fer fotos de plantes i animals i descobrir què són amb l'ajuda d'experts que coneixen molt bé la natura.

iNaturalist

1 dilluns

---

2 dimarts | DIA MUNDIAL DELS AIGUAMOLLS

---

3 dimecres

FEBRER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

4 dijous | DIJOURS LLARDER

---

5 divendres

61

Sabies que els cucs de terra són enginyers del sòl? No només excaven galeries que oxigenen la terra, sinó que els seus excrements l'enriqueixen amb nitrogen, fòsfor, potassi i bacteris beneficiosos per a les plantes!

6 dissabte

CARNESTOLTES
BALL DE GITANES A SANT
ESTEVE DE PALAUTORDERA

---

7 diumenge

---

8 dilluns

---

9 dimarts

---

10 dimecres

DIA MUNDIAL DELS LLEGUMS
DIMECRES DE CENDRA

FEBRER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

11 dijous

DIA INTERNACIONAL DE LA DONA I LA NENA
EN LA CIÈNCIA

---

12 divendres

63

Les aranyes saltadores (*Salticidae*), abans de saltar, enganxen un fil de seda al punt de sortida que actua com una corda. La propera vegada que en trobis una, a veure si el veus!

13 dissabte

---

14 diumenge

DIA MUNDIAL DE L'ENERGIA
BALL DE GITANES A
LA GARRIGA

---

15 dilluns

---

16 dimarts

---

17 dimecres

FEBRER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

Les marietes passen l'hivern endormiscades, reunides en petits grups sota les pedres, a dins d'escletxes o en altres refugis. Com altres insectes, es troben en diàpaua: interrompen el desenvolupament i l'activitat fins que les condicions els tornen a ser favorables.

18 dijous

SETMANA DE LLUITA CONTRA LA POBRESA
ENERGÈTICA

19 divendres

20 dissabte

21 diumenge

DIA INTERNACIONAL DE LA
LLENGUA MATERNA

22 dilluns

DIA EUROPEU PER LA IGUALTAT
SALARIAL ENTRE DONES I HOMES

---

23 dimarts

---

24 dimecres

FEBRER

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

25 dijous

---

26 divendres

67

Segur que has vist el sarronet de pastor (*Capsella bursa-pastoris*) arreu del Montseny. Es diuen així perquè els seus fruits recorden les bosses o els sarrons que duïen els pastors. Quan s'humiteja, es torna enganxosa i els insectes hi queden atrapats.

27 dissabte

---

28 diumenge

FESTA DELS TONIS A
SANT MIQUEL DE BALENYÀ

---

1 dilluns | DIA DE LA ZERO DISCRIMINACIÓ

---

2 dimarts

---

3 dimecres | DIA MUNDIAL DE LA VIDA SILVESTRE

MARÇ

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

29 30 31

4 dijous

---

5 divendres | DIA INTERNACIONAL DE L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

69

Sovint, els noms científics ens donen informació sobre l'espècie. Un exemple és el trèvol *Trifolium pratense*: la fulla està formada per tres folíols i es tracta d'una espècie pròpia de prats.

6 dissabte

---

7 diumenge

---

8 dilluns

DIA DE LA DONA TREBALLADORA

---

9 dimarts

---

10 dimecres

MARÇ

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

29 30 31

Ja es comença a observar l'eruga de la processonària del pi, una arna autòctona, que baixa dels arbres per enterrar-se sota terra i convertir-se en crisàlide. Ves amb compte, té el cos cobert per pèls urticants que, en algunes persones, provoquen reaccions al·lèrgiques!

11 dijous

---

12 divendres

---

13 dissabte

---

14 diumenge

DIA INTERNACIONAL DE L'ACCIÓ
PELS RIUS

15

dilluns

DIA MUNDIAL DELS DRETS DEL CONSUMIDOR

16

dimarts

17

dimecres

MARÇ

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

29 30 31

18 dijous

---

19 divendres

73

Ara que començarà la primavera, fixa't en les flors de marges i vores. N'hi ha de molts colors i moltes varietats, i són molt importants, ja que afavoreixen la presència de pol·linitzadors. Treu la llibreta de camp i prova d'identificar-les i dibuixar-les!

20 dissabte

EQUINOCCI DE PRIMAVERA
A L'HEMISFERI NORD

---

21 diumenge

DIUMENGE DE RAMS
DIA INTERNACIONAL DELS BOSCOS
DIA MUNDIAL DE LA POESIA
DIA INTERNACIONAL DE
L'ELIMINACIÓ DE LA
DISCRIMINACIÓ RACIAL

---

22 dilluns

DIA MUNDIAL DE L'AIGUA
FIRA DE L'AIGUA

23 dimarts

DIA METEOROLÒGIC MUNDIAL

24 dimecres

MARÇ

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

29 30 31

25 dijous | APLEC DE PUIGGRACIÓS
A FIGARÓ-MONTMANY

---

26 divendres | DIVENDRES SANT

75

Una de les flors de marge més comunes és la malva (*Malva sylvestris*). Segur que a prop de l'escola en trobes alguna! Fixa't en les flors, les línies més fosques ajuden els pol·linitzadors a trobar el camí cap al nèctar i el pol·len.

27 dissabte

---

28 diumenge

---

29 dilluns | DILLUNS DE PASQUA

---

30 dimarts | DIA INTERNACIONAL DEL RESIDU ZERO

---

31 dimecres | DIA DE LA VISIBILITAT TRANS

MARÇ

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ABRIL

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
	1	2	3	4		
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

T'has fixat mai en els rastres que pots trobar quan pares atenció? Per exemple, la terra queda remoguda pels senglars quan busquen aliment com ara cucs, arrels, tòfones o petits rosegadors. O les pinyes pelades! Els ratolins de bosc rosequen les escates i els esquirols les arrenquen.

1 dijous

---

2 divendres

FESTA LOCAL DE SANT FELIU DE BUIXALLEU
DIA INTERNACIONAL DEL LLIBRE INFANTIL

---

3 dissabte

ELS ESCLOPS D'EN PAU A VILADRAU

---

4 diumenge

FESTA DEL PI A FIGARÓ-MONTMANY

Antotípia: art amb el que trobem a l'entorn de l'escola

La cúrcuma és una planta molt utilitzada com a espècie aromàtica en totes les nostres llars. A més a més, també es pot fer servir com a colorant alimentari i tèxtil, i per les seves propietats medicinals, ja que és antiinflamatòria, alleugereix malestars estomacals, protegeix de malalties cardiovasculars, i encara té altres efectes beneficiosos.

Sabeu, però, que la cúrcuma també es pot fer servir en combinació amb el sol per fer art? Prepareu-vos amb la vostra classe que us explico com ho podeu fer!

78

Què necessitem?

- ☐ Cúrcuma en pols
- ☐ Alcohol de 96°
- ☐ Paper de dibuix gruixut, d'uns 200 g
- ☐ Pinzell
- ☐ Vidre i pinces (opcional, però si no en tenim, hem de fer la manualitat un dia que no faci gens de vent!)
- ☐ Filtre de cafè (opcional)
- ☐ Objectes per fer el disseny: plantes seques, ales d'insectes, flors caigudes, etc.

⚠ ATENCIÓ

No arrancarem res ni farem mal a cap ésser viu per fer aquest projecte. Només agafarem coses que ens trobem a terra.

Procediment

Primer. Preparem l'emulsió

1. En un got, barregem dues culleradetes de cúrcuma amb una mica d'alcohol fins que obtinguem una consistència líquida però saturada de color.
2. Ho deixem reposar uns minuts i, si volem un acabat més fi, filtrem la barreja amb un filtre de cafè per treure els grans de pols.
3. Agafem un pinzell i estenem l'emulsió de cúrcuma i alcohol sobre el paper.
4. Ho deixem assecar completament (podem utilitzar un assecador). El paper quedarà d'un color groc fluorescent força intens.
5. Mentre els papers s'assequen bé, podem sortir a buscar els nostres elements naturals.

⚠ ATENCIÓ

Tots aquests passos s'han de fer dins l'aula, amb les persianes abaixades per evitar la llum directa del sol.

79

Segon. Composició de l'obra

1. Quan tinguem els elements naturals i el paper estigui ben sec (**IMPORTANT!**), col·loquem les fulles, flors o el que hàgim agafat sobre el paper sec, fent la nostra obra d'art.
2. Hi posem el vidre al damunt, i el subjectem amb pinces perquè ni el paper ni el que hi hem posat a sobre no es mogui gens ni mica.
3. Exposem els marcs al sol directe, per exemple al pati en un dia assolellat, i els deixem reposar entre 2 i 6 hores, en funció de la intensitat del sol.
4. Quan sigui el moment ja podem retirar els elements que hi havíem disposat: les vostres obres estan acabades!

5 dilluns

FESTA DELS SANTS PATRONS
A FIGARÓ-MONTMANY

---

6 dimarts

---

7 dimecres

DIA MUNDIAL DE LA SALUT

ABRIL

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30

8 dijous

---

9 divendres

81

L_a
papallona
reina (*Papilio
machaon*) ens
pot servir per
iniciar-nos en
la identificació
de papallones.
És molt fàcil de
reconèixer per
la mida que té,
la manera de
volar i el color.

10 dissabte

---

11 diumenge

---

12 dilluns

---

13 dimarts

---

14 dimecres | ●

A B R I L

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 **3** 4

5 6 7 8 9 **10** **11**

12 **13** **14** **15** **16** **17** **18**

19 20 21 22 23 **24** **25**

26 27 28 29 30

Abril

15 dijous

---

16 divendres | DIA CONTRA L'ESCLAVITUD INFANTIL

83

Saps que els becs dels ocells varien segons del que s'alimenten? Per exemple, els ocells que mengen llavors tenen un bec més robust, com el garrafó o la cadenera. Observa'ls i dibuixa'ls tot destacant les diferències.

17 dissabte

| DIA INTERNACIONAL DE LA LLUITA
CAMPEROLA

---

18 diumenge

| FESTA DE L'AJUST A BREDÀ

---

19 dilluns | DIA MUNDIAL DE LA BICICLETA

---

20 dimarts

---

21 dimecres | ○

ABRIL

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30

Abril

22 dijous | DIA INTERNACIONAL DE LA MARE TERRA

---

23 divendres | DIADA DE SANT JORDI, PATRÓ DE CATALUNYA
DIA INTERNACIONAL DEL LLIBRE I DELS DRETS
D'AUTOR

85

Quan
plogui i es
formin bassals,
mira si veus
orenetes
agafant fang:
els va molt bé
per fer-se el niu,
sovint sota les
teulades de les
cases del poble!
Amb el fang fan
petites boles
barrejades
amb saliva i les
enganxen a les
façanes.

24 dissabte

DIA INTERNACIONAL PER
A LA CONSERVACIÓ DELS
AMFIBIS

---

25 diumenge

APLEC DE SANT ELIES A SANT
PERE DE VILAMAJOR

---

26 dilluns | DIA DE LA VISIBILITAT LÈSBICA

---

27 dimarts

---

28 dimecres | DIA INTERNACIONAL DE SENSIBILITZACIÓ ENVERS EL SOROLL

ABRIL

dL	dt	dc	dj	dv	ds	dg
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MAIG

dL	dt	dc	dj	dv	ds	dg
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

29 dijous

---

30 divendres

87

Compte que punxa!
A la primavera trobem el card marià (*Silybum marianum*), amb fulles i tiges que punxen com les de la castanya. Tot i això, les cadernereres (*Carduelis carduelis*) s'alimenten de les seves llavors. Fixeu-vos en la forma del bec!

1 dissabte

DIA INTERNACIONAL DELS TREBALLADORS
APLEC DE SANT SEGIMON A VILADRAU
APLEC DE SANTA BÀRBARA A SANT FELIU DE BUIXALLEU

---

2 diumenge

FESTA DEL ROSER A MOSQUEROLES
APLEC DE L'ASCENSIÓ A AIGUAFREDA DE DALT

Clau dicotòmica per identificar flors

Una clau dicotòmica és un codi que es fa servir per classificar éssers vius que desconeixem. Consisteix en un conjunt de preguntes que tenen només dues respostes i que, contestades successivament, et porten a identificar un organisme.

Oi que sembla un joc? Doncs és un joc ben científic i precís!

Aquí tens una clau dicotòmica amb les flors que pots trobar als marges de camps i camins, perquè puguis sortir a identificar les espècies!

Clau dicotòmica

Punt 1 — De quin color és la flor?

Punt 2

Punt 3

Punt 4

Rosella
(*Papaver rhoeas*)

Punt 2 — Flor groga o taronja

Pètals molt
fins, com fils

Dent de lleó
(*Taraxacum
officinale*)

4 pètals en
forma de creu

**Mostassa
silvestre**
(*Sinapis arvensis*)

5 pètals arrodonits
i fulles brillants

Botó d'or
(*Ranunculus
repens*)

Flors molt petites en
forma de «paraigües»

Fonoll
(*Foeniculum
vulgare*)

Punt 3 — Flors blanques

Centre groc i
molts pètals
blancs

Margarida
(*Bellis perennis*)

Flors molt petites
en forma de
«paraigües»

**Pastanaga
borda**
(*Daucus carota*)

5 pètals disposats en
forma d'estrella, la
planta està coberta de
pèls llargs i robusts

Borratja blanca
(*Borago officinalis*)

Pètals soldats
formant una
campana

Corretjola
(*Convolvulus arvensis*)

Punt 4 — Flors roses, liles o blaves

Pètals rosats
soldats formant
una campana

Corretjola
(*Convolvulus arvensis*)

5 pètals blaus
disposats en
forma d'estrella,
coberta de pèls
llargs i robusts

Borratja
(*Borago officinalis*)

Pètals púrpures
soldats en forma
zigomorfa

Conillet
(*Antirrhinum majus*)

5 pètals liles en
forma de cor,
amb línies d'un
lila més fosc

Malva
(*Malva sylvestris*)

Flor «peluda»
sobre una base
amb moltes
punxes

Card marià
(*Silybum marianum*)

CONSELLS DE NATURALISTA

1. No arranquis les flors, observa-les!
2. Consulta una guia de camp més extensa si no trobes la teva flor en aquesta clau!
3. Dibuixa la teva flor en el quadern de camp del final de l'agenda!

3 dilluns

FESTA DE LA PRIMAVERA
DIA MUNDIAL DE LA LLIBERTAT DE PREMSA
FESTA DEL ROSER A MOSQUEROLES

---

4 dimarts

---

5 dimecres

MAIG

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

La coloració d'alguns organismes serveix per advertir que són verinosos, tòxics o que tenen mal gust. La xinxa ratllada (*Graphosoma lineatum*) desprèn una olor pudent i intensa quan se sent amenaçada. Segur que les heu vist sobre les flors de fonoll de pastanaga borda.

6 dijous ●

---

7 divendres

---

8 dissabte

DIA MUNDIAL DE LES AUS
MIGRATÒRIES

---

9 diumenge

APLEC DE SANT GUILLEM
A CAMPINS

---

10 dilluns | FESTA DE L'AJUST A BREDÀ

---

11 dimarts | FESTA LOCAL DE SANT GUILLEM A CAMPINS

---

12 dimecres

MAIG

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

L'abellera apífera (*Ophrys apifera*) és una orquídia que imita la forma d'un insecte i les seves feromones específiques per atraure els pol·linitzadors. Quan es col·loquen a sobre seu, l'orquídia allibera els seus sacs pol·línics, que el pol·linitzador escamparà arreu tot seguit.

13 dijous

---

14 divendres

---

15 dissabte

DIA INTERNACIONAL
DE LES FAMÍLIES

---

16 diumenge

---

17 dilluns

DIA INTERNACIONAL CONTRA L'HOMOFÒBIA
I LA TRANSFÒBIA
DIA MUNDIAL DEL RECICLATGE
PASQUA GRANADA

---

18 dimarts

DIA INTERNACIONAL DELS MUSEUS

---

19 dimecres

MAIG

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

20 dijous | o | DIA INTERNACIONAL DE LES ABELLES

---

21 divendres | DIA MUNDIAL DE LA DIVERSITAT CULTURAL PER AL DIÀLEG I EL DESENVOLUPAMENT DIA EUROPEU DE LA XARXA NATURA 2000

95

Sabies que hi ha un llangardaix que sembla una serp? És el vidriol (*Anguis fragilis*), i ha perdut les potes al llarg de l'evolució per fer-se més fàcil el moviment sota la fullaraca, la molsa i la terra.

22 dissabte

DIA INTERNACIONAL DE LA DIVERSITAT
BIOLÒGICA

---

23 diumenge

ENRAMADES D'ARBÚCIES

---

24 dilluns | DIA EUROPEU DELS PARCS NATURALS

---

25 dimarts

---

26 dimecres

MAIG

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Les típules
(*Tipulidae*)
semblen
mosquits, amb
les seves potes
llargues, cos
prim i ales
transparents,
però la manca
de trompa
xucladora fa
que siguin
inofensives.

Maig

27 dijous

CORPUS
FESTA DEL CORPUS A LA GARRIGA

---

28 divendres

DIA NACIONAL DE LA NUTRICIÓ

97

29 dissabte

---

30 diumenge

APLEC DE L'EROLA A VILADRAU
APLEC DE PRIMAVERA
DE TAGAMANENT

---

31 dilluns DIA MUNDIAL SENSE TABAC

---

1 dimarts

---

2 dimecres

MAIG

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

31

JUNY

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

Saps reconèixer la merla? T'has fixat que de vegades l'has vist marró, i de vegades negra? I el bec, de quin color el tenen? Es tracta de dimorfisme sexual, les diferències entre mascles (negres) i femelles (marrons) d'una mateixa espècie.

Juny

3 dijous | DIA MUNDIAL DE LA BICICLETA

---

4 divendres | ● DIA INTERNACIONAL DELS INFANTS VÍCTIMS INNOCENTS D'AGRESSIÓ

---

5 dissabte

FESTA MAJOR DE SANT MUÇ DE CÀNOVES
DIA MUNDIAL DEL MEDI AMBIENT

---

6 diumenge

FESTA MAJOR DE CÀNOVES

---

7 dilluns

---

8 dimarts | DIA MUNDIAL DELS OCEANS

---

9 dimecres

JUNY

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

10 dijous

---

11 divendres | ●

101

Aprofita el crepuscle per sortir a observar pipistrel·les comunes, els ratpenats més freqüents a la nostra zona! Surten per alimentar-se de petits insectes voladors, que tenen la seva màxima activitat al final del dia.

12 dissabte

DIA MUNDIAL CONTRA
EL TREBALL INFANTIL

---

13 diumenge

APLEC DE SANT BERNAT
A MONTSENY

---

14 dilluns

---

15 dimarts | DIA MUNDIAL DEL VENT

---

16 dimecres

JUNY

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

T'has fixat mai en els «fèmurs» de grills i saltamartins? Són molt llargs per poder fugir saltant quan detecten vibracions, ombres o passes! Poden saltar més d'1 metre de distància en línia recta, unes 20 vegades la longitud del seu cos.

Juny

17 dijous

DIA MUNDIAL CONTRA LA DESERTITZACIÓ I LA SEQUERA

---

18 divendres

DIA DE LA GASTRONOMIA SOSTENIBLE

---

19 dissabte

o

---

20 diumenge

DIA MUNDIAL DE LES PERSONES REFUGIADES
DIA MUNDIAL DE LA SARDANA

---

21 dilluns

SOLSTICI D'ESTIU A L'HEMISFERI NORD

---

22 dimarts

---

23 dimecres

JUNY

dl. dt. dc. dj. dv. ds. dg.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

28 29 30

Juny

24 dijous

DIADA DE SANT JOAN, FESTA NACIONAL
DELS PAÏSOS CATALANS

---

25 divendres

105

Les cigales són un dels animals més sentits durant l'estiu, perquè utilitzen el cant per atraure les femelles. El so no és vocal, sinó que l'emeten fregant unes membranes que tenen a l'abdomen!

26 dissabte

---

27 diumenge

---

28 dilluns | DIA INTERNACIONAL DE L'ORGULL LGTBI

---

29 dimarts | FIESTA MAJOR SANT PERE DE VILAMAJOR

---

30 dimecres

JUNY

dL	dt	dc	dj	dv	ds	dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

JULIOL

dL	dt	dc	dj	dv	ds	dg
	1	2	3	4		
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

1 dijous

---

2 divendres

107

3 dissabte

---

4 diumenge

DIA INTERNACIONAL
DE LES COOPERATIVES

Amb més de 200 espècies identificades fins ara al Montseny, hi ha més diversitat d'abelles que vertebrats!

Juliol 2027

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

Agost 2027

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Activitat

Let's Clean Up

Sovint pensem que mirar i veure és el mateix, però no sempre és així. Podem mirar sense adonar-nos del que passa al nostre voltant. De vegades, no volem veure coses que ens fan responsables d'accions que no són correctes i que poden fer mal al medi ambient, com passa al Parc Natural del Montseny. En canvi, quan observem amb atenció i consciència, descobrim moltes coses que abans ens passaven per alt.

El Let's Clean Up és una iniciativa europea de la qual també formem part. A la nostra escola l'hem posat en pràctica per aprendre nous hàbits i alhora prendre consciència de l'impacte que les nostres accions tenen en el medi ambient, sobretot al Parc Natural del Montseny, que és el nostre entorn més proper.

Aquesta activitat ha estat molt ben rebuda, ja que som una escola verda i volem donar exemple. És molt important cuidar el planeta i entendre què està passant avui dia per poder tenir un futur millor. Un cop a l'any, sortim pels boscos i pels voltants del poble en grups. Portem bosses grans, guants i pinces per recollir totes les deixalles que trobem. Després, les classifiquem en diferents tipus: plàstic, vidre, paper i cartró.

Ens sorpren molt tot el que arribem a trobar: plàstics, llaunes, matalassos, barres de ferro i fins i tot tapes de vàter. Això ens fa pensar en la importància de no llençar deixalles, ja que poden fer molt mal als animals, a les plantes i al nostre planeta.

Després de la recollida, pesem els residus i fem gràfics amb els resultats, que publiquem a la web de l'escola. Hem dut a terme aquestes accions en diferents espais del Montseny, com la riera de Martinet, l'Avencó, el bosquet del camp de futbol i també pels carrers del poble.

Quan anem al bosc o a la natura, hem de ser responsables i respectuosos. Cal recordar que les nostres accions tenen un impacte en els ecosistemes i que cuidar el medi ambient és responsabilitat de tothom.

Detectius de larves: la missió del mosquit tigre

El proper mes de maig, els alumnes de cinquè de l'Escola Doctor Carulla d'Arbúcies participarem en una activitat molt especial sobre insectes i biodiversitat.

Rebrem la visita d'una persona experta que ens explicarà com es transmet el mosquit tigre, els efectes que pot tenir sobre la salut i com és el seu cicle de reproducció a l'aigua. També aprendrem més sobre el cicle de vida del mosquit tigre i podrem identificar-ne les larves. Després, cada alumne farà de petit investigador: haurà de portar mostres d'algun lloc on aquest insecte es pugui reproduir, i les analitzarem per descobrir de quina espècie es tracta.

Aquesta activitat ens permetrà descobrir un altre exemple del «món invisible», ja que molts organismes petits que passen desapercebuts tenen un gran impacte en el nostre entorn.

Fet l'estudi, prepararem una campanya de sensibilització a l'escola i per a les famílies, per explicar la importància que té prevenir la proliferació del mosquit tigre i cuidar la biodiversitat del nostre entorn.

Amb aquesta experiència, entendrem que fins i tot els insectes més petits poden tenir un paper molt important, i que conèixer el que no veiem és clau per protegir la natura.

Una aventura inesperada

Aquest trimestre, els infants de l'escola l'Alzinar hem viscut una petita aventura inesperada. Tot va començar un dia qualsevol, a la plaça de la vila de Campins. Mentre jugàvem a prop dels plataners, un soroll suau però misteriós ens va cridar l'atenció cap a la capçada d'una de les branques més velles d'un pollancre. Què podia ser?

Aquell instant ens va encendre la curiositat. Vam decidir posar-nos a investigar per descobrir l'origen d'aquell so. Vam preguntar a la gent del poble, vam entrar a l'Ajuntament per preguntar de què es tractava, però ningú no havia pogut veure res. Hi vam anar uns quants dies amb els binocles, però res no era visible als nostres ulls. Vam proposar que algun infant hi anés a la nit per observar qui entrava i sortia d'aquell niu, i així vam descobrir que una gran au nocturna havia triat el millor forat per criar els seus pollets. Observant amb atenció, escoltant en silenci i compartint hipòtesis, ens vam endinsar en el món dels animals nocturns que viuen en el nostre entorn.

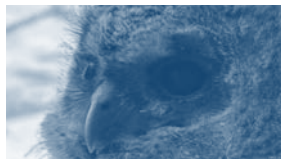
Amb el pas dels dies, vam aprendre a identificar pistes: plomes, closques d'ou, petits excrements i, sobretot, sons. Així va aparèi-

xer el protagonista de la nostra investigació: l'*Strix aluco*, conegut com a gamarús. A l'escola hi ha una família que li agrada molt la fotografia i ens va confirmar que es tractava d'aquest animal.

Posem em marxa la nostra acció com a informadors i protectors de la fauna i tractem de protegir el niu proposant a l'Ajuntament una petita cinta protectora perquè els vilatans no s'hi atansin massa a prop i cuidin l'entorn d'aquest animal salvatge. Demanem als veïns que no toquin l'animal i tampoc li donin menjar, que la mare ja es cuida d'alimentar els pollets.

Al cap d'uns dies, tenim la sort de veure com els pollets baixen del niu, observem des de lluny com són, com aprenen a aixecar el vol, com es comuniquen... Tot i que és difícil de veure'ls durant el dia, descobrim que viuen molt a prop nostre, compartint el nostre entorn quan tots dormim i descansem.

Aquesta experiència ens ha ensenyat que la nit també és plena de misteris, fins i tot en els llocs més quotidians. Quan tenim els ulls aclucats una meravellosa vida desperta al nostre costat.

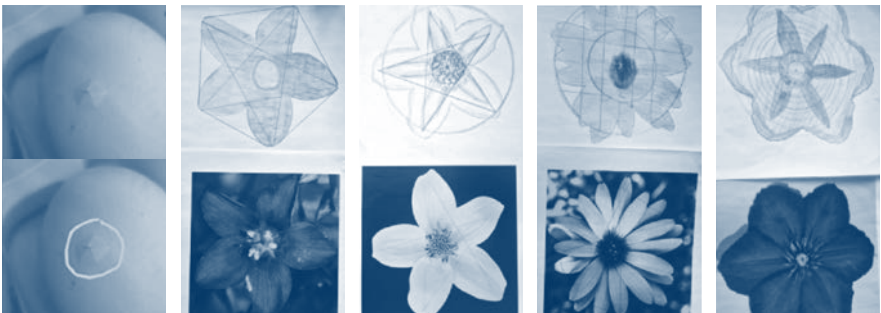

Natura i geometria

Durant el curs hem pogut observar i explorar diferents situacions en què la natura ens ha demostrat que és una arquitecta precisa que empra la geometria per dissenyar cada racó del món. Hem observat i dibuixat flors, i hi hem descobert formes sorprenents i perfectes. Hem creat mandales amb pètals, i també dibuixat la seva perfecció en paper. Una altra situació espectacular ha sigut la trencadissa de la

closca d'un ou de la incubadora de l'escola, picada per un pollet abans de néixer, i hi hem observat una geometria al·lucinant: un pentàgon i una estrella perfectament marcats.

Una vegada més, la perfecció de la natura es revela en la simetria d'una flor, la semi-esfera de la nostra carbonera i fins i tot d'un ou; l'ordre matemàtic i la bellesa visual es fonen en un equilibri absolut.

La natura es viu amb tots els sentits

Els i les alumnes de cicle superior de l'escola Montmany tenim la gran sort de créixer en un entorn privilegiat: el Montseny. És un espai que forma part del nostre dia a dia: ens refresquem a la riereta, passegem per Vallcàrquera o saludem el castanyer del ciment. Aquest any, però, hem volgut redescobrir-lo d'una manera diferent: a través dels sentits.

Hem descobert que el bosc és ple d'olors, que tot desprèn una aroma pròpia. No es tracta només d'aturar-se i respirar, sinó d'apropar-se, tocar (amb cura) flors, branques i arbustos, i deixar que cada element ens expliqui alguna cosa.

També hem après a escoltar amb atenció. En tancar els ulls i relaxar-nos han anat apareixent sons i petits sorolls que sovint passen desapercebuts. A poc a poc, hem intentat identificar-los i imaginar d'on venien, descobrint així una nova manera d'estar presents al bosc.

Una altra experiència ha estat el tast d'alguns elements de l'entorn, sempre amb molta prudència i amb l'acompanyament d'un educador especialitzat. Ens ha ajudat a entendre que la natura és rica però també delicada, i que cal conèixer molt bé allò que ens envolta abans d'interactuar-hi.

Finalment, el tacte ens ha permès connectar d'una manera molt directa amb el bosc: hem sentit la rugositat de l'escorça

dels arbres, la fredor de la terra o les punxes d'alguns arbustos. Cada textura ens ha aportat una sensació diferent i ens ha ajudat a comprendre millor el nostre entorn.

Aquesta experiència ens ha ensenyat que la natura no només es mira, sinó que es viu amb tot el cos. Quan activem els sentits, l'entorn es transforma i esdevé molt més ric i significatiu. Aprendre a observar, escoltar, tocar, olorar i tastar amb respecte ens ajuda a crear un vincle més profund amb la natura i, alhora, a valorar-la i cuidar-la millor.

El món invisible al bosc

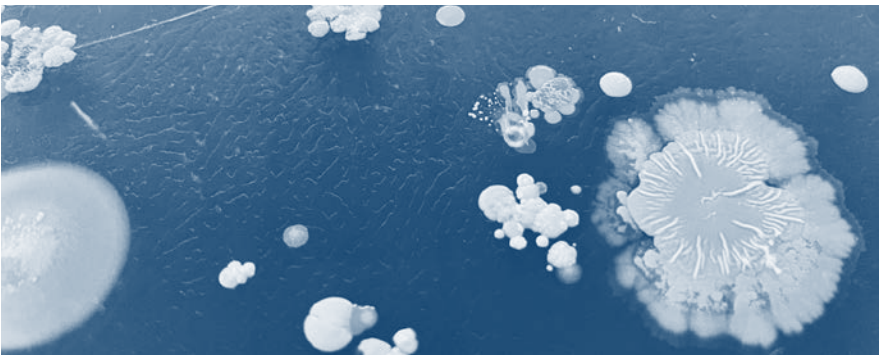
Tot va començar l'11 de febrer, el Dia Internacional de la Dona i la Nena a la Ciència. Aquell dia, va venir una científica a l'escola, i ens va explicar com estudia els fongs i els microorganismes, i ens va proposar un experiment molt interessant. Gràcies a la seva explicació, vam descobrir que el món dels fongs és molt més important del que sembla. Aquests éssers vius es troben a tot arreu: als aliments que s'han fet malbé, a les parets humides de casa, al formatge, a la pell o les ungles, en llocs tancats i humits com soterranis i, també, al bosc. Tot i això, moltes vegades no ens hi fixem perquè no es veuen a simple vista. Ens vam centrar especialment en el bosc, on hi ha milers de fongs que tenen un paper molt important: ajuden a descompondre la matèria orgànica i afavoreixen el creixement de les plantes.

Quan anem al bosc, sovint només observem els arbres, les pedres o les flors, però

aquest món invisible que també forma part de la natura se'ns escapa. Per entendre-ho millor, vam fer un experiment amb una caixa de cultiu de fongs. L'experiment consistia a posar les mans sobre una gelatina, que és l'aliment dels fongs. Després, vam esperar uns dies per observar com creixien. Al cap d'un temps, van començar a aparèixer fongs de diferents colors i formes. Finalment, la caixa es va omplir de diversos tipus de fongs i microorganismes.

La científica també ens va explicar que hi ha fongs que poden ser perillosos i causar malalties. Per això, els científics treballen amb molt de compte i utilitzen equips de protecció.

Aquest experiment ens va ajudar a entendre millor el món invisible que ens envolta i la gran importància dels fongs en la natura.

La vida sota terra

Sempre que anem al bosc ens fixem en les coses que veiem a simple vista: el paisatge, els arbres alts i els animals grans. Però no ens parem a mirar el món que hi ha sota terra, ni els animals petits que hi treballen, ni totes aquelles coses que no es veuen amb la vista, i que es poden percebre amb l'oïda, l'olfacte o fins i tot el tacte.

Per exemple: el cant alegre dels ocells, les formigues diminutes treballant, el tacte d'una ortiga, l'olor de les flors, el vent que sacseja els arbres i el soroll que fan els grills i altres insectes. De vegades, et pots arribar a perdre co-

ses molt interessants si no t'hi fixes bé. Si mires amb atenció pots observar les petites arrels, sota terra hi ha tot un món: el de les arrels. No n'hi ha cap d'igual, com passa amb les empremtes dels dits: no n'hi ha cap d'identica.

S'enreden i s'estrenyen com un embarbussament. N'hi ha que treuen el cap i d'altres que són tímides, però totes tenen la mateixa funció: donar vida als arbres i a les plantes.

A partir d'ara, podrem veure tot allò invisible als ulls.

El que és invisible als ulls

L'alumnat de cinquè de l'escola Aqua Alba hem treballat l'estudi dels boscos dins del projecte *El Montseny a l'escola*. Aquest projecte combina l'aprenentatge amb el servei a la comunitat, amb l'objectiu de millorar i donar a conèixer el nostre entorn.

En una de les sortides, vam recollir fulles per descobrir de quin arbre procedien. Vam veure que tenen formes, colors i nervis molt interessants. El nervi principal ens va ajudar a veure la simetria de les fulles. Molts de nosaltres estàvem tan concentrats en la clau dicotòmica que, al principi, no ens n'havíem adonat.

També vam trobar una planta molt curiosa: una falguera. Ens van explicar que és una planta molt antiga i que s'estén molt fàcilment. El que més ens va sorprendre és que la falguera és un fractal, perquè la seva forma es repeteix a diferents escales, com si cada part petita fos la planta sencera.

Durant la nostra segona sortida al bosc, vam trobar una soca en descomposició i ens va sorprendre molt. L'educadora ens va explicar que els fongs fan aquesta feina. Vam aprendre que el bolet és només la part visible, i que sota terra hi ha el miceli, una xarxa de fils. El bolet deixa anar espores que poden crear nous fongs. El que més ens va agradar és saber que els fongs transformen la matèria morta en nutrients i ajuden a mantenir viu el bosc. Durant el recorregut també vam poder observar formes sorpre-

nents, com la geometria perfecta d'una teranyina o l'espiral d'una closca de cargol, que ens va recordar molt la forma d'una galàxia. Aquestes descobertes ens van ajudar a entendre que la natura és plena de patrons i formes que sovint passen desapercebuts si no ens hi fixem bé.

Després de totes les sortides al bosc i de tot el que hem observat i après, hem arribat a una conclusió molt important. Moltes vegades pensem que el bosc és només el que veiem a simple vista: els arbres, les fulles, els bolets o els camins. Però en realitat, és molt més que això. Hem descobert que hi ha una gran part del bosc que és invisible als nostres ulls, com el miceli dels fongs sota terra, la feina de descomposició que fan, les geometries dels ruscós de les abelles, les teranyines entre els arbustos i els branquillons dels arbres, les simetries de les fulles, els fractals de la falguera o fins i tot les petites relacions que hi ha entre els éssers vius que el fan funcionar com un gran sistema connectat.

Però també hem entès una cosa molt important: la manera com mirem el bosc influeix en el que hi descobrim. Per això, creiem que l'actitud amb la qual hi anem és la que fa realment que una part d'ell sigui invisible o visible als nostres ulls. El bosc sempre té moltes coses amagades, però depèn de nosaltres ser capaços de mirar-lo amb respecte, paciència i curiositat per descobrir tot allò que no es veu a primera vista.

Un món sota els nostres peus

Al mig del bosc, sota els nostres peus, s'hi amaga un gran secret. És un món subterrani, invisible als nostres ulls, però ple de vida. Entre la terra, la sorra i les fulles, hi viuen éssers forts i resistents que no veiem gairebé mai.

Creixen al pas del temps, s'estenen sota terra i, de vegades, treuen el cap a la superfície. Amb formes llargues, corbades i irregulars, totes són diferents: n'hi ha de robustes i de primes, de curtes i de molt

llargues. Si no vigiles, fins i tot pots ensopegar-hi. Són tan fortes que aguanten molt pes i mantenen els arbres ben drets. També els ajuden a viure, perquè absorbeixen l'aigua i els nutrients de la terra.

A sota terra, aquest món amagat és refugi i aliment per a molts animals petits. Encara que sovint no les veiem, treballen sense parar i fan possible que el bosc creixi ple de vida.

Petits secrets que amaga la Natura

Aquest any l'alumnat de 5è de l'Escola les Basseroles de Sant Miquel de Balenyà ens hem fixat en els petits secrets que ens amaga la natura. La natura ens fa sentir calma i llibertat i ens permet tenir moments per gaudir i no pensar en coses que ens preocupen. Hem observat flors, plantes, branques, pedres... A simple vista podem veure unes coses, però quan ens hi apropem en veiem moltes més!!!

Hem vist que a dins d'una flor n'hi havia d'altres de petites. Que hi ha pètals que estan difuminats de color més fosc a clar o de més clar a fosc. I que d'altres tenen formes geomètriques i estrelles a dins. També que si t'hi fixes molt t'adones que en un camp de margarides, tot i que sembla que totes són iguals, quan ens hi acostem detectem petites diferències: per exemple, que els pètals no són tots amb ratlles roses, sinó que enmig en trobem una de tota blanca. O que una flor blanca pot tenir unes línies marrons que hi destaquen. Els colors d'una flor també ens han fet pensar en una granota verinosa.

El fet d'observar ens ha transportat a diferents països, records i emocions viscudes.

N'hi havia, de flors, que ens feien pensar en les esta-

cions de l'any, com la primavera, pel seu color. Groc: dent de lleó, colze... Verd: fulles, herba... Pedres que per nosaltres són úniques i especials per la seva brillantor, que ens han fet pensar amb moments viscuts en una sortida al riu, en una excursió dins d'unes coves. D'altres ens han permès viatjar a la Sabana Africana sense haver-hi anat mai! Un tronc ens ha transportat a un llibre i concretament a la vareta màgica de Harry Potter. O a un joc, com el del Pou. Fins i tot la natura ens ha connectat amb estats d'ànim, com una flor pansida que ens ha fet pensar en la mort.

Observant amb atenció hem fet visible tot allò que és invisible als ulls. Proveu-ho! Us agradarà molt l'experiència.

(Classe del Turó de l'Home. Alumnes de 5è)

La natura treballa sense descans

A la natura hi ha molts petits detalls que sovint no veiem. A 5è vam fer sortides al bosc amb els Passaports de la Mongia, i allà ens vam fixar en els éssers més petits que havíem estudiat a Medi Natural. També vam fer fotografies utilitzant elements naturals que trobàvem pel bosc.

Ens vam fer moltes preguntes: què és la posta de sol? És realment com la veiem? Per què el cel és blau durant el dia si l'aire és transparent? Com canvien de color els núvols quan s'hi reflecteix la llum del sol? I per què la Lluna de vegades es veu de diferents colors?

Tot i que hem après processos com la vaporització, ens sorprèn veure com la natura treballa en silenci i sense descans per mantenir l'equilibri. Qui ha vist el vent? No es pot veure, però sí que el podem sentir.

El vent és molt important, perquè mou coses, transporta sorra i ajuda a formar paisatges diferents.

També hem descobert que hi ha insectes que es camuflen per protegir-se, com l'insecte pal o l'insecte fulla. Fins i tot alguns animals tenen formes especials per sobreviure. I les flors, com les roses, tenen pètals que s'enrotllen per protegir les seves parts més importants i també per atraure insectes com les abelles i les papallones, que ajuden a la pol·linització.

Hem après que el que no es veu a simple vista també és molt interessant. Si ens hi fixem bé, podem descobrir un món ple de petits secrets.

(Alumnes de 5è de l'escola Torre Roja)

La natura invisible

La natura és plena de secrets, només cal que us hi fixeu i els descobrireu, com hem fet nosaltres aquest curs durant les sortides pel Montseny i les colònies al Delta de l'Ebre.

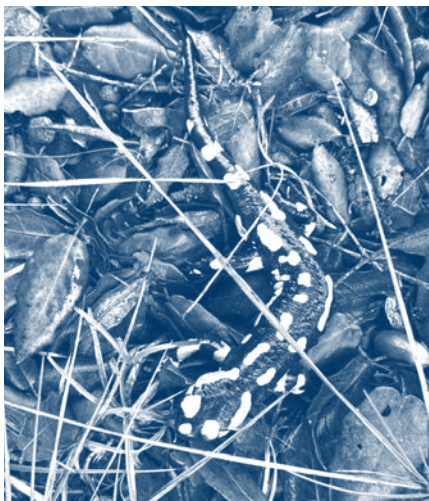
Tot un món meravellós ens envolta, amagat a simple vista: petits animals, formes geomètriques, fòssils, ous d'animals, petites empremtes o petjades... i d'altres que requereixen un microscopi per poder-los observar, com ara els bacteris i el plàncton.

Sabríeu trobar el nord al mig del bosc? Nosaltres sí! Observant els arbres: la part que té menys fulles i té més molsa ens indica on és.

D'altra banda, el bosc és un bon lloc per descobrir algunes de les formes geomètriques que hem après a l'escola. Hi ha caus que tenen una forma circular, els rusc de les vespes són hexagonals, les ombres dels arbres i les branques a terra sovint formen diferents tipus de rectes (paral·leles, perpendiculars i secants), i la processonària camina en línia recta.

Us recomanem gaudir de la natura amb tots els sentits, ja que està plena d'aromes, sons, colors, formes, animals i vestigis del passat.

(Alumnes de 5è de l'escola Farigola)

Busquem elements naturals per crear paraules

El bosc és una espai d'aprenentatge viu, ric i ple d'oportunitats educatives. Aprendre en contacte amb la natura afavoreix l'observació, la curiositat i el pensament crític, alhora que contribueix al benestar emocional i a la connexió amb l'entorn. És en aquests espais on els infants poden descobrir, experimentar i construir coneixement d'una manera significativa.

A l'escola Els Castanyers, un cop per setmana, ens endinsem al bosc i portem a terme diferents propostes que ens ajuden a descobrir els secrets i el món invisible que conté.

Una de les activitats realitzades per l'alumnat de cicle superior ha estat una missió ben especial: trobar, en petits grups, elements naturals que comencessin amb les diferents lletres de l'abecedari. Els infants han explorat l'entorn buscant els amagats

entre fulles i branques, i els han anat posant dins d'un cercol fins a intentar completar totes les lletres de l'abecedari. Després, han escrit les paraules a la llibreta de camp intentant fer-ho correctament.

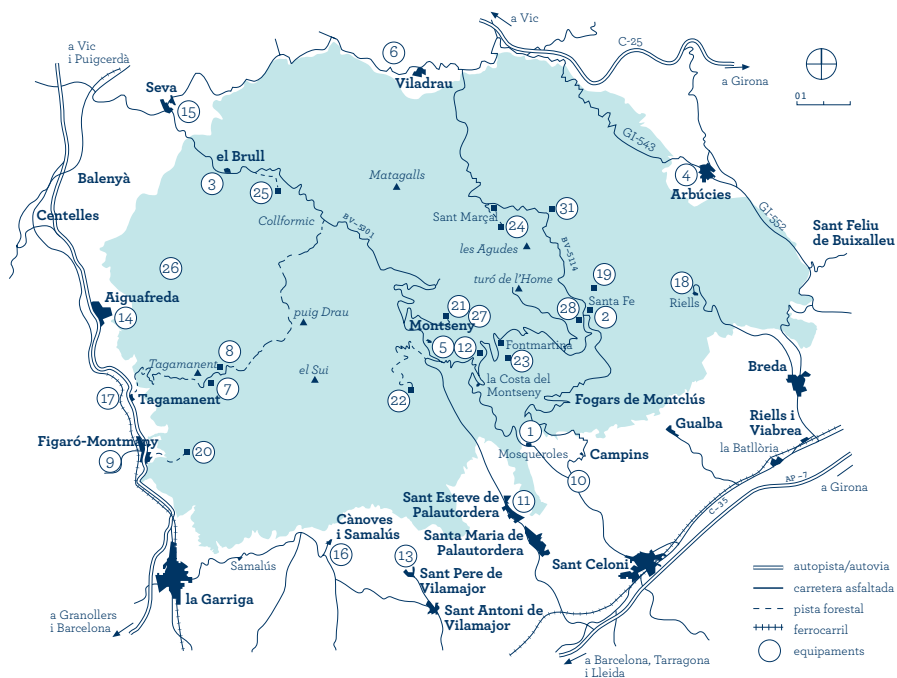
L'activitat s'ha complementat amb «Històries que neixen del bosc», on cada alumne ha triat un dels elements dins del cercol que fos inspirador per crear un Haiku-poema i fer un dibuix al quadern de camp, afavorint així l'expressió creativa i una observació més profunda de l'entorn.

La posada en comú final ha permès compartir descobertes i posar en valor, més enllà del resultat, la riquesa amagada del bosc i el treball en equip. Una experiència que uneix natura, llengua i creativitat en un aprenentatge real i significatiu.

(Alumnes de CS de l'escola els Castanyers)

Mapa del Parc

123

- Oficina del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny. Masia Mariona
- Centre d'Informació Can Casades
- Centre d'Informació del Brull
- Museu Etnològic del Montseny. La Gabella
Centre de Documentació del Parc Natural del Montseny (secció d'humanitats)
Centre d'Informació d'Arbúcies
- Casal de Cultura del poble de Montseny
- Espai Montseny
- El Bellver (informació i restaurant)
- Casa Museu L'Agustí
- Centre d'Informació de Figaró-Montmany
- Centre d'Informació de Fogars de Montclús
- Centre d'Informació de Sant Esteve de Palautordera
- Punt d'Informació de Montseny
- Punt d'Informació de Sant Pere de Vilamajor
- Punt d'Informació d'Aiguafreda
- Punt d'Informació de Seva
- Punt d'Informació de Canoves i Samalús
- Punt d'Informació de Tagamanent
- Punt d'Informació de Riells i Viabrea
- Escola de Natura Can Lleonat
- Escola de Natura la Rectoria de Vallcàrquera
- Escola de Natura La Traïna
- El Polell (alberg rural)
- Estació Biològica del Montseny - Fontmartina
- Estació Biològica del Montseny - El Puig
- La Morera (residència i casa de pagès)
- Casanova de Sant Miquel (allotjament rural)
- Àrea d'esplai de les Feixes del Vilar
- Àrea d'esplai de la Guardiola

Les meves notes

Les meves notes

Sopa de lletres de les espècies del Montseny

En aquesta sopa de lletres hi ha 20 espècies d'èssers vius que es troben al vostre entorn. Enfoca la vista i troba-les totes!

A	G	R	T	V	C	D	E	R	A	T	P	E	N	A	T	T	C	R	V
G	T	S	R	F	D	M	A	L	V	A	C	V	G	T	H	N	M	E	R
T	W	A	D	F	S	T	H	V	I	N	T	D	E	R	R	S	V	O	O
R	W	L	G	T	M	O	S	T	E	L	A	V	T	E	H	M	D	S	S
O	J	A	I	R	D	F	T	B	A	R	B	I	U	I	B	H	D	T	S
U	V	M	T	J	G	E	S	R	D	T	F	V	D	N	N	J	I	U	I
R	N	A	V	E	T	J	L	A	Y	E	D	S	A	E	X	C	V	B	N
E	Y	N	R	E	S	F	G	J	K	V	C	T	B	T	N	M	L	Y	Y
Q	Z	D	T	C	A	S	T	A	N	Y	E	R	B	A	N	O	Y	T	O
L	K	R	R	E	S	V	B	Y	H	J	I	U	K	L	I	M	N	F	L
T	G	A	X	F	A	I	G	F	D	P	V	B	T	R	J	I	K	L	U
J	O	S	H	W	S	F	B	R	R	Y	H	J	D	L	K	M	N	B	D
Y	L	A	K	E	W	T	E	I	X	O	K	I	N	L	G	F	T	D	W
B	I	R	B	P	O	U	C	U	Y	R	V	W	S	D	L	V	H	N	J
I	B	K	Q	A	G	S	T	R	V	H	J	I	K	L	M	I	S	W	D
E	A	M	S	I	F	T	T	G	J	I	M	H	J	K	L	I	T	J	O
W	M	E	R	Q	F	W	R	T	R	O	R	T	I	G	A	U	K	O	S
F	N	O	J	O	L	H	I	N	C	S	G	I	R	T	D	A	L	M	T
G	X	M	B	U	T	R	T	F	S	E	N	G	L	A	R	N	B	G	F
A	L	Z	I	N	A	D	O	R	V	C	T	G	B	N	M	I	J	K	L

Espècies

Ortiga
Salamandra
Faig
Rossinyol

Alzina
Roure
Xoriguer
Senglar

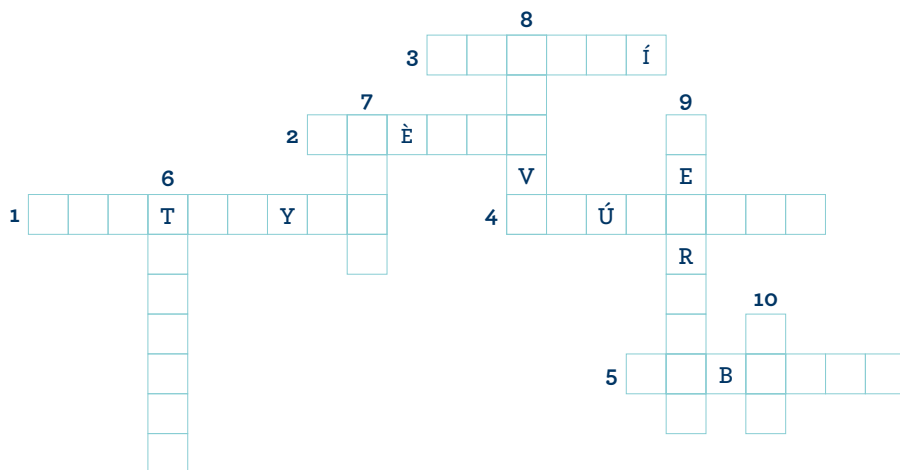
Barb
Castanyer
Òliba
Reineta

Tòtil
Tritó
Ratpenat
Avet

Teixó
Mostela
Vidriol
Malva

Mots encreuats

Llegeix les definicions, esbrina la paraula i escriu-la al seu lloc.

HORITZONTAL

1. Fruits amb cúpula coberta d'espines, menjar típic de la tardor.
2. Arbre mediterrani actualment protegit, ja que moltes persones n'arrancaven les branques amb el fruit vermell per fer decoracions nadalenques.
3. Arbust de flor lila, molt conegut pels seus usos culinaris i medicinals.
4. Tipus de contaminació que altera les condicions del so de la zona.
5. El nom del marge de la fulla del roure, que fa com una mena d'onades.

VERTICAL

6. Un dels tres rius principals que travessen el Montseny.
7. Niu d'abelles, en el cas de les abelles socials, com els borinots.
8. Planta de flor lila, apreciada per les seves propietats remeieres i comestibles. La trobem al marge dels camins.
9. L'olor que fa el sòl després de la pluja.
10. Onomatopeia del cant de l'òliba, que li dona nom en diverses parts del territori català.

De qui és aquest rastre?

Relaciona cada rastre amb el seu animal!

LIBÈL·LULA

GAMARÚS

GUINEU

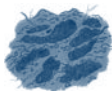
SENGLAR

TEIXÓ

HUMÀ

ESQUIROL

Malauradament, trobem molts rastres d'humans que deixen enrere residus. Ajuda'ns a fer que l'única petjada que deixem sigui la dels nostres peus!

Anurs de papiroflèxia

Segueix aquests passos per fer un anur de paper i decora'l segons la teva espècie preferida de granota o gripau!

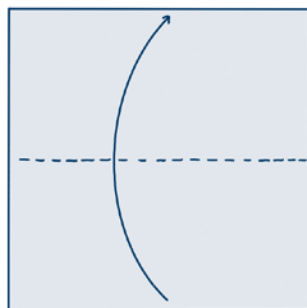
Sabies que, al Montseny, pots trobar fins a nou espècies diferents?

El gripau comú (*Bufo spinosus*), el tòtil (*Alytes obstetricans*), el gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*), la granota roja (*Rana temporaria*), la granota verda (*Pelophylax perezi*), el gripau corredor (*Epidalea calamita*), la granoteta de punts (*Pelodytes punctuatus*), la granota pintada (*Discoglossus pictus*), i la reineta (*Hyla meridionalis*).

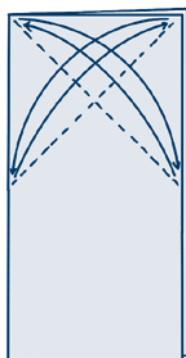
PASSOS

Per començar, necessites un paper quadrat. Quan el tinguis, només has de seguir les instruccions dels plecs marcats als dibuixos.

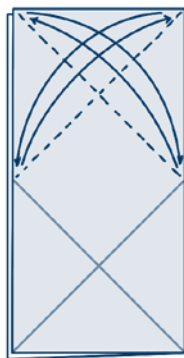
Quan tinguis l'anur format, pots pintar-lo seguint l'espècie que més t'agradi!

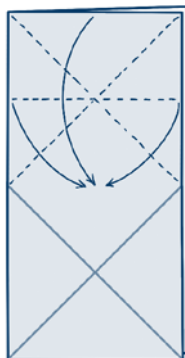
Pas 1

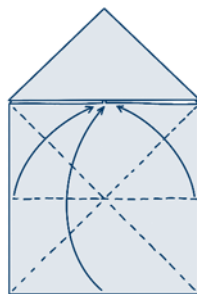
Pas 2

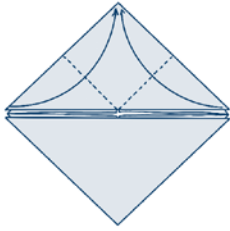
Pas 3

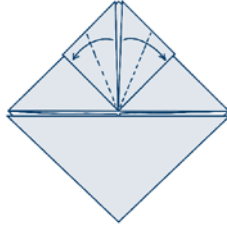
Pas 4

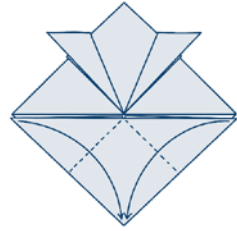
Pas 5

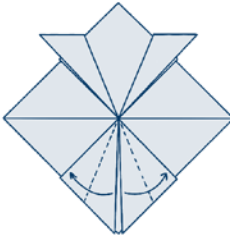
Pas 6

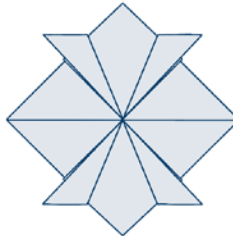
Pas 7

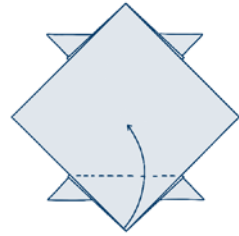
Pas 8

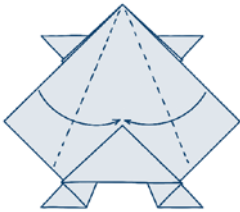
Pas 9

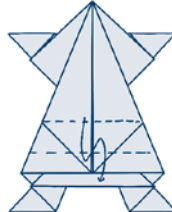
Pas 10

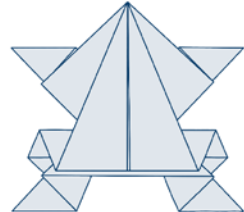
Pas 11

Pas 12

Pas 13

Pas 14

Resultat final!

CONSELL DE RESPECTE!

Si en trobes algun, recorda que **no l'has de tocar mai**. La pell dels amfibis és molt sensible a les substàncies que portem a les mans (sabons, cremes, suor) i podríem transmetre'ls fongs o malalties greus.

Juguem al bingo!

T'animes a jugar amb els companys i les companyes de classe, a veure qui completa el Bingo abans? Sortiu a passejar pels voltants de l'escola, i fixeu-vos bé en l'entorn!

PRIMERA PARTIDA (TARDOR)

	HEURA	PIT ROIG	BOLET	
FULLA DE PLÀTAN	TERANYINA	CARGOL BOVER		CUC DE TERRA
CASTANYER		ORTIGA	PINYA ROSEGADA	ROMANÍ

SEGONA PARTIDA (HIVERN)

BOIX GRÈVOL	EXCREMENT DE CABRA		ÀLIGA	ARANYA
		PETJADA DE SENGLAR	ROGETA	NEU
ROMANÍ	ORTIGA	OLOR DE FUM DE LLENYA	ÀNEC COLLVERD	

TERCERA PARTIDA (PRIMAVERA)

	LIBÈL·LULA	DENT DE LLEÓ	GRANOTA REINETA	MALVA
CUCUT	ORENETA		HEURA	ORQUÍDIA ABELLERA
PINYA ROSEGADA		EXCREMENT DE CONILL		ORUGA DE LA PROCESSIONÀRIA

QUARTA PARTIDA (ESTIU)

BORINOT		ARANYA	ESBARZER	PAPALLONA CLEÒPATRA
MALVA	RATPENAT	FARIGOLA		
CAMÍ DE FORMIGUES	PARDAL	FALGUERA	MUDA DE SERP	

Solucionari

Sopa de lletres de les espècies del Montseny

A	G	R	T	V	C	D	E	R	A	T	P	E	N	A	T	T	C	R	V
G	T	S	R	F	D	M	A	L	V	A	C	V	G	T	H	N	M	E	R
T	W	A	D	F	S	T	H	V	I	N	T	D	E	R	R	S	V	O	O
R	W	L	G	T	M	O	S	T	E	L	A	V	T	E	H	M	D	S	S
O	J	A	I	R	D	F	T	B	A	R	B	I	U	I	B	H	D	T	S
U	V	M	T	J	G	E	S	R	D	T	F	V	D	N	N	J	I	U	I
R	N	A	V	E	T	J	L	A	Y	E	D	S	A	E	X	C	V	B	N
E	Y	N	R	E	S	F	G	J	K	V	C	T	B	T	N	M	L	Y	Y
Q	Z	D	T	C	A	S	T	A	N	Y	E	R	B	A	N	O	Y	T	O
L	K	R	R	E	S	V	B	Y	H	J	I	U	K	L	I	M	N	F	L
T	G	A	X	F	A	I	G	F	D	P	V	B	T	R	J	I	K	L	U
J	O	S	H	W	S	F	B	R	R	Y	H	J	D	L	K	M	N	B	D
Y	L	A	K	E	W	T	E	I	X	O	K	I	N	L	G	F	T	D	W
B	I	R	B	P	O	U	C	U	Y	R	V	W	S	D	L	V	H	N	J
I	B	K	Q	A	G	S	T	R	V	H	J	I	K	L	M	I	S	W	D
E	A	M	S	I	F	T	T	G	J	I	M	H	J	K	L	I	T	J	O
W	M	E	R	Q	F	W	R	T	R	O	R	T	I	G	A	U	K	O	S
F	N	O	J	O	L	H	I	N	C	S	G	I	R	T	D	A	L	M	T
G	X	M	B	U	T	R	T	F	S	E	N	G	L	A	R	N	B	G	F
A	L	Z	I	N	A	D	O	R	V	C	T	G	B	N	M	I	J	K	L

De qui és aquest rastre?

TEIXÓ

SENGLAR

ESQUIROL

GUINEU

GAMARÚS

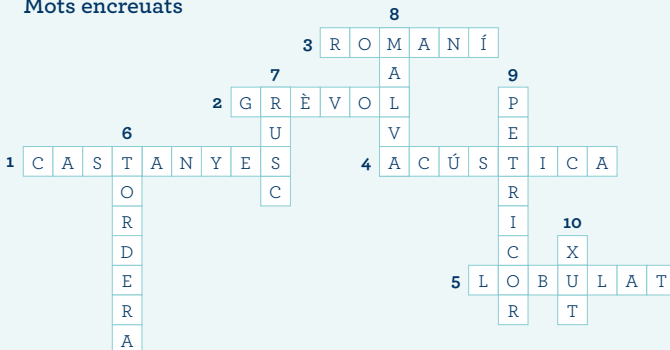

LIBÈL·LULA

HUMÀ

Mots encreuats

Guia inicial

Tot el que necessites saber per omplir la teva guia de camp!

Utilitza les pàgines que segueixen per descriure les teves troballes naturalistes amb rigor científic!

DADES METEOROLÒGIQUES

SOL

NÚVOL

PARCIALMENT
ENNUVOLAT

PLUJA

VENT

BOIRA

ESTACIÓ DE L'ANY

TARDOR

HIVERN

PRIMAVERA

ESTIU

FULLATGE

PERENNE

CADUC

POTES D'ARTRÒPODES

6 POTES
INSECTE

8 POTES
ARÀCNID

MÉS DE 8 POTES
MIRIÀPODE

DISPOSICIÓ DE LES FULLES

SIMPLE

COMPOSTA

TIPUS D'ALES

DURES

TOVES

TIPUS DE «FONGS»

BOLET

LIQUEN*

*Un **liquen** és el resultat de l'associació entre un fong i una alga que s'ajuden mútuament!

FORMA DE LES FULLES

OVALADA

ESPATULADA

CORDIFORME

PALMADA

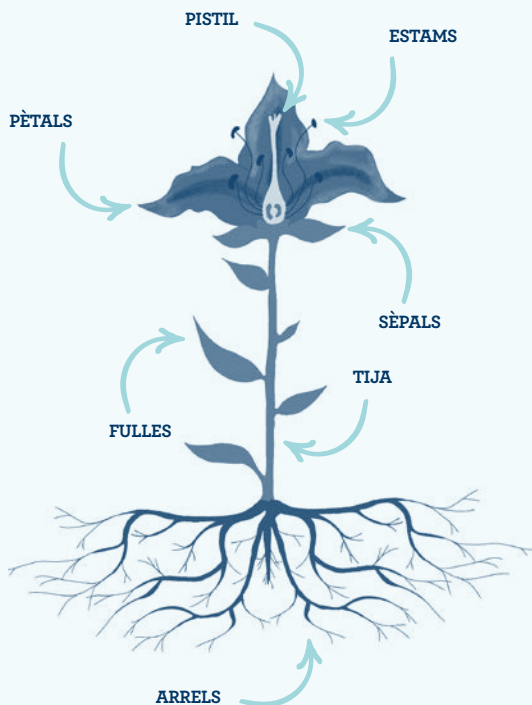

ACICULAR

LANCEOLADA

PARTS D'UNA FLOR

MARGE DE LES FULLES

ENTERA

SERRADA

LOBULADA

DENTADA

ESPINOSA

DIVIDIDA

Recorda que hi ha moltes guies de camp que et poden ajudar a identificar i a descriure tot el que desconeixes.

Som-hi!

Arbre

DADES GENERALS

Ubicació	
Data	
Dades meteorològiques	
Estació de l'any	
Temperatura	

CARACTERÍSTIQUES

Nom comú	
Nom científic	

Alçada aproximada	
Amplada aproximada	
Fullatge	
Forma de la fulla	
Marge de la fulla	
Flor	
Fruit	
Descripció de l'hàbitat	

ALTRES ELEMENTS DESCRIPTIUS

(animals presents, branques noves, líquens, etc.)

IL·LUSTRACIONS

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for illustrations.

Arbre

DADES GENERALS

Ubicació	
Data	
Dades meteorològiques	
Estació de l'any	
Temperatura	

CARACTERÍSTIQUES

Nom comú	
Nom científic	

Alçada aproximada	
Amplada aproximada	
Fullatge	
Forma de la fulla	
Marge de la fulla	
Flor	
Fruit	
Descripció de l'hàbitat	

ALTRES ELEMENTS DESCRIPTIUS

(animals presents, branques noves, líquens, etc.)

IL·LUSTRACIONS

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for illustrations or drawings.

Arbust

DADES GENERALS

Ubicació	
Data	
Dades meteorològiques	
Estació de l'any	
Temperatura	

CARACTERÍSTIQUES

Nom comú	
Nom científic	

Alçada aproximada	
Amplada aproximada	
Fullatge	
Forma de la fulla	
Marge de la fulla	
Flor	
Fruit	
Descripció de l'hàbitat	

ALTRES ELEMENTS DESCRIPTIUS

(animals presents, fulles noves o mossegades, etc.)

IL·LUSTRACIONS

Herbàcia

DADES GENERALS

Ubicació	
Data	
Dades meteorològiques	
Estació de l'any	
Temperatura	

CARACTERÍSTIQUES

Nom comú	
Nom científic	

Alçada aproximada	
Amplada aproximada	
Fullatge	
Forma de la fulla	
Marge de la fulla	
Flor	
Fruit	
Descripció de l'hàbitat	

ALTRES ELEMENTS DESCRIPTIUS

(animals presents, fulles noves, mossegades, etc.)

IL·LUSTRACIONS

Fong

DADES GENERALS

Ubicació	
Data	
Dades meteorològiques	
Estació de l'any	
Temperatura	

CARACTERÍSTIQUES

Nom comú	
Nom científic	

Mida aproximada	
Color	
Forma	
Descripció de l'hàbitat (al terra, en una escorça, en una roca, etc.)	

ALTRES ELEMENTS DESCRIPTIUS

(animals presents, mossegades, arrancats, etc.)

IL·LUSTRACIONS

A large, empty rectangular box with a thin black border occupies the lower half of the page, intended for drawings or illustrations.

Fong

DADES GENERALS

Ubicació	
Data	
Dades meteorològiques	
Estació de l'any	
Temperatura	

CARACTERÍSTIQUES

Nom comú	
Nom científic	

Mida aproximada	
Color	
Forma	
Descripció de l'hàbitat (al terra, en una escorça, en una roca, etc.)	

ALTRES ELEMENTS DESCRIPTIUS

(animals presents, mossegades, arrancats, etc.)

IL·LUSTRACIONS

Artròpode

DADES GENERALS

Ubicació	
Data	
Dades meteorològiques	
Estació de l'any	
Temperatura	

CARACTERÍSTIQUES

Nom comú	
Nom científic	

Mida aproximada	
Color	
Forma	
Número de potes	
Ales (presència/absència, duresa, forma, ubicació, etc.)	

ALTRES ELEMENTS DESCRIPTIUS

(paràsit, animal/planta que envolta, vol, etc.)

IL·LUSTRACIONS

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for drawing or illustrating the specimen.

Artròpode

DADES GENERALS

Ubicació	
Data	
Dades meteorològiques	
Estació de l'any	
Temperatura	

CARACTERÍSTIQUES

Nom comú	
Nom científic	

Mida aproximada	
Color	
Forma	
Número de potes	
Ales (presència/absència, duresa, forma, ubicació, etc.)	

ALTRES ELEMENTS DESCRIPTIUS

(paràsit, animal/planta que envolta, vol, etc.)

IL·LUSTRACIONS

*«Si observes, coneixes:
si coneixes, estimes;
i si estimes, protegeixes»*

Jordi Sabater i Pi

**Xarxa de
Parcs Naturals**

**Diputació
Barcelona**

Gerència de Serveis d'Espais Naturals
Àrea d'Espais Naturals i Infraestructura Verda
Badajoz, 49. 08005 Barcelona
Tel. 934 022 428
xarxaparc@diba.cat · parcs.diba.cat

parcs.diba.cat/web/viuelparcescola